

Profesor dr hab. n. med. Witold Sowiński
(1917–2009)

W dniu 7 kwietnia 2009 roku zmarł wybitny polski dermatolog i mikolog prof. dr hab. n. med. Witold Sowiński. Profesor Witold Sowiński należał do odchodzącego pokolenia polskich lekarzy, którzy studia medyczne ukończyli jeszcze w okresie międzywojennym i następnie czynnie uczestniczyli w walce podziemnej podczas II wojny światowej, zapisując wspaniałą kartę w historii polskiej medycyny.

Profesor Sowiński urodził się w 1917 roku w Kąkolewie, w obecnym powiecie leszczyńskim, a więc jeszcze w zaborze pruskim. Większość jego życia była związana jednak z ukochanym przez niego Poznaniem. Tu ukończył w 1934 roku Gimnazjum im. św. Marii Magdaleny, a w 1939 roku uzyskał dyplom lekarza medycyny na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Adama Mickiewicza. Wkrótce potem, po wybuchu II wojny światowej, został wysiedlony wraz z rodziną z Poznania do Częstochowy. W latach 1939–1942 pracował na Oddziale Chorób Zakaźnych, a następnie do 1945 roku na Oddziale Dermatologicznym Szpitala Miejskiego w Częstochowie. Lata spędzone w Częstochowie były dla Profesora nie tylko początkiem pracy lekarskiej, ale także okresem walki konspiracyjnej z niemieckim najeźdźcą. W szeregach Armii Krajowej pełnił między innymi odpowiedzialną funkcję opiekuna medycznego w Częstochowskim Oddziale Lotniskowym w czasie przetrwania do kraju „cichociemnych”.

Po powrocie do Poznania w 1945 roku, na zlecenie Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego, uczestniczył w powojennej organizacji Kliniki Dermatologicznej, w której pracował jako starszy asystent do 1949 roku, kiedy to został powołany do służby wojskowej i skierowany do Szpitala MSW w Poznaniu na stanowisko ordynatora Oddziału Dermatologicznego. Na tym

stanowisku profesor Witold Sowiński przepracował 40 lat, aż do czasu przejścia na emeryturę w 1989 roku.

W 1945 roku uzyskał pierwszy, a w 1952 roku drugi stopień specjalizacji z chorób skórnych i wenerycznych. W 1946 roku na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu otrzymał stopień doktora medycyny po obronie pracy na temat żyłaków i dermatologicznych schorzeń podudzi. W 1962 roku uzyskał w Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi stopień doktora habilitowanego medycyny na podstawie rozprawy pt. *O saprofitycznym i pasożytniczym wzroście grzyba strzygącego w narządzie paznokciowym*. Od 1979 roku do czasu przejścia na emeryturę był też etatowym pracownikiem naukowo-dydaktycznym w Instytucie Mikrobiologii i Chorób Zakaźnych Akademii Medycznej w Poznaniu, a w 1987 roku otrzymał tytuł profesora nauk medycznych.

W latach 50. ubiegłego wieku profesor Witold Sowiński nawiązał bliską współpracę z profesorem Janem Alkiewiczem i prowadzonym przez niego Zakładem Mikologii Lekarskiej. Wkrótce też histopatologia paznokci, postępy w leczeniu mikologicznym i epidemiologia grzybic stały się dziedzinami, w których – obok swego nauczyciela i przyjaciela profesora Alkiewicza – stał się niekwestionowanym autorytetem nie tylko w kraju, ale także za granicą.

Na dorobek naukowy Profesora składa się ponad 80 prac oryginalnych oraz wiele opracowań monograficzno-podręcznikowych, dotyczących głównie mikologii lekarskiej i innych dziedzin dermatologii. Za szczególne osiągnięcie naukowe profesora Witolda Sowińskiego należy uznać opisanie w latach 60. ubiegłego wieku patognomicznego dla grzybicy dermatofi-

towej paznokci objawu „siatki gałazkowatej”, który – obok opisanego wcześniej wspólnie z profesorem Alkiewiczem objawu „pustych komór” – stanowi uznany wkład polskiej szkoły mikologicznej do mikologii światowej. Na uwagę zasługują także osiągnięcia Profesora w dziedzinie leczenia mikologicznego, a zwłaszcza opracowanie skojarzonego leczenia zabiegowego i farmakologicznego grzybicy dermatofitowej paznokci oraz oryginalnej i skutecznej metody leczenia grzybicy paznokci spowodowanej przez grzyb pleśniowy *Scopulariopsis brevicaulis*, a polegającej na borowaniu płytek paznokciowych. Opublikowane przez Profesora prace wyróżniała zawsze trafność obserwacji i pedantyczna wręcz dokładność w opracowaniu zebranego materiału i dokumentacji.

Znaczną część swego czasu Profesor poświęcał również działalności dydaktycznej, prowadząc zajęcia dla studentów medycyny oraz organizując przez wiele lat coroczne kursy mikologiczne dla lekarzy i biologów z całego kraju. Profesor Sowiński był też współorganizatorem Międzynarodowego Sympozjum Mikologicznego, które odbyło się w 1967 roku w Poznaniu, z udziałem ponad 60 wybitnych naukowców z zagranicy oraz następnych sympozjów mikologicznych, które zorganizowano w Poznaniu w 1979 roku oraz w czasie XXII Zjazdu PTD w 1984 roku.

Profesor Witold Sowiński był członkiem Komitetu Redakcyjnego znakomitego międzynarodowego czasopiśma mikologicznego *Mykosen* (obecnie *Mycoses*), członkiem przedstawicielem Polski w Międzynarodowym Towarzystwie Mikologii Ludzkiej i Zwierzęcej (ISHAM), a także honorowym członkiem Towarzystwa Mikologii Lekarskiej NRD i Czechosłowackiego Towarzystwa Mi-

kologicznego. Był wieloletnim członkiem Zarządu Głównego i kilkakrotnie przewodniczącym Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego oraz współtwórcą i wieloletnim przewodniczącym Sekcji Mikologicznej PTD oraz członkiem Komitetów Naukowych: *Przeglądu Dermatologicznego*, *Problemów Lekarskich* i *Mikologii Lekarskiej*. W uznaniu za swoje osiągnięcia zawodowe, naukowe i dydaktyczne Profesor Witold Sowiński został odznaczony między innymi Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, odznaką „Za wzorową pracę w Służbie Zdrowia”, „Honorową Odznaką Miasta Poznania” i „Za zasługi dla Województwa Poznańskiego”. Uznaniem zasług w rozwoju dermatologii i mikologii było natomiast przyznanie mu w 1992 roku honorowego członkostwa Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego oraz wręczenie podczas X Kongresu *European Confederation of Medical Mycology* w 2004 roku we Wrocławiu pamiątkowego medalu, którym wyróżniani są najwybitniejsi światowi naukowcy zajmujący się mikologią lekarską.

Mimo nieubłaganego upływu czasu Profesor niemal do ostatnich chwil życia żywo interesował się rozwojem polskiej mikologii i dermatologii, bardzo trafnie komentując wszelkie dokonania w tych dziedzinach, zawsze służąc swoimi cennymi radami i wskazówkami.

Żegnając dzisiaj swojego Mistrza, Nauczyciela i Przyjaciela, pragnę w imieniu własnym oraz szerokiego grona przyjaciół i uczniów Profesora złożyć hołd wybitnemu polskiemu uczonemu i wspaniałemu, oddanemu chorym lekarzowi, który na zawsze zostanie w naszej pamięci.

Romuald Maleszka